

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 20 d.
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	<i>Pasirengimas 2022 m. birželio 9–10 d. Konkurencingumo tarybos (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas) posėdžiui</i> Sąjungos kosmoso programos atsparumas ir konkurencingumas <i>Politiniai debatai</i>

Delegacijoms priede pateikiamas informacinis pranešimas, skirtas 2022 m. birželio 10 d.

Konkretingumo tarybos (kosmosas) posėdyje įvyksiantiems bendriems politiniams debatams.

KONKURENCINGUMO (VIDAUS RINKA, PRAMONĖ, MOKSLINIAI TYRIMAI IR KOSMOSAS) TARYBA, 2022 m. birželio 10 d.

KOSMOSO klausimai

Politiniai debatai

ES kosmoso programos atsparumas ir konkurencingumas

Pagrindiniai faktai

1. Tarybos prašoma priimti išvadų dėl programos „Copernicus“ iki 2035 m. projektą, grindžiamą trimis ramsčiais: Žaliuoju kursu, skaitmenine transformacija ir saugumu, siekiant prisidėti prie atsparesnės Europos. Šiose išvadose siūlomos rekomendacijos ir gairės dėl programos „Copernicus“ ateities ir pabrėžiama visų pirma tai, kad programa padedama spręsti su klimatu susijusius uždavinius, atsižvelgiama į naujus kosmoso ekonomikos subjektus siekiant papildyti kosmoso architektūrą bei padaryti ją atsparesnę, ir prisidedama sprendžiant Sąjungos saugumo uždavinius.
2. Tarybos taip pat prašoma priimti išvadų dėl Sąjungos požiūrio į kosmoso eismo valdymą projektą, grindžiamo trimis ramsčiais: Sąjungos kosmoso stebėjimo ir sekimo pajėgumų stiprinimu; reguliavimo ir standartizacijos koordinavimu ir Sąjungos įtakos tarptautinėje arenoje siekiant propaguoti šį bendrą požiūrį stiprinimu.

3. 2021 m. vasario mėn. Komisija priėmė komunikatą „Civilinės, gynybos ir kosmoso pramonės sinergijos veiksmų planas“, kuriame nurodė du naujus pavyzdinius Komisijos projektus kosmoso eismo valdymo ir saugaus junglumo srityse. 2022 m. Versalyje įvykusiame aukščiausiojo lygio susitikime susirinkę valstybių vadovai dar kartą ypač pabrėžė, kad reikia daugiau investuoti į strateginius paramos pajėgumus, pavyzdžiui, kibernetinį saugumą ir kosmoso technologijomis grindžiamą junglumą. Be to, Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba rengia saugumui ir gynybai skirtą kosmoso strategiją.

Nauji atsparumo ir konkurencingumo uždaviniai

4. Europos Sąjunga sukūrė pasauliniu standartu tapusias programas kosmoso srityje, pagal kurias teikiamos suverenios Europos paslaugos Žemės stebėjimo ir palydovinės navigacijos srityse. 2021 m. Europos Komisija jas sujungė į vieną kosmoso programą ir ją papildė dviem naujais komponentais: kosmoso stebėjimo ir vyriausybinių ryšių. 2022 m. vasario mėn. Komisija pasiūlė naują mažos delsos saugaus palydovinio junglumo programą, dėl kurios šiuo metu diskutuojama ir kuri galėtų papildyti Europos kosmoso infrastruktūrą. Kadangi pagal šias programas teikiamos paslaugos, leidžiančios, pavyzdžiui, savarankiškiau nustatyti padėtį ar užsitikrinti autonomiškesnes stebėjimo priemones, kovoti su klimato kaita ir garantuoti užtikrintą ir saugią pasaulinę prieigą prie palydovinių telekomunikacijų, kurios valdant krizes yra būtinybė, jomis labai prisidedama prie Europos Sąjungos atsparumo. Jos grindžiamos konkurencinga pasaulinio lygio Europos pramone.

5. Kosmosas yra strateginė sritis užtikrinant gerą Europos ekonomikos veikimą ir saugumą, tačiau jame vis labiau varžomasi ir jis tampa vis labiau perpildytas. Ryškėja du vienas kitą papildantys loginiai metodai: vėl pradedamos kosmoso lenktynės, finansuojamos galingųjų pasaulio kosminių valstybių, ir stebimas vis aktyvesnis privačių subjektų, kurie įgyvendina šių galingųjų valstybių plačius užmojus papildančias veiksmų gaires, dalyvavimas. Šiomis aplinkybėmis Sąjunga turi užimti savo poziciją ir greitai suderinti atsparumo ir konkurencingumo uždavinius, kurie turi būti svarstomi kartu.
6. ES kosmoso programos atsparumas visų pirma priklauso nuo savarankiškos, saugios ir įperkamos prieigos prie kosminės erdvės ir nuo kosmoso technologijų įvaldymo. Europos kosmoso politikos negali būti be savarankiškos Europos prieigos prie kosminės erdvės. Šioje srityje turime vienu metu didinti konkurencingumą, lankstumą ir gebėjimą reaguoti. Apskritai ES priklausomybė nuo trečiųjų šalių, kiek tai susiję su paleidimo, bazinių technologijų ar ypatingos svarbos išteklių (perdirbtų ir pažangių žaliavų, komponentų) tiekimo sprendimais, gali susilpninti Sąjungos pastangas stiprinti saugumą ir savo nepriklausomumą, todėl sumažėtų pasaulinės aprėpties Sąjungos palydovinės navigacijos, Žemės stebėjimo ir palydovinių telekomunikacijų sistemų savarankiškumo lygis. Turėtų būti stiprinamos mūsų pastangos užtikrinti technologinį nepriklausomumą, visų pirma įgyvendinant programą „Europos horizontas“ ir spartinant darbą siekiant užtikrinti prieigą prie svarbiausių žaliavų, vertės grandinių ir tiekimo grandinių, būtinų kosmoso programai, visų pirma strateginėse srityse, kuriose gali būti daromas išorės spaudimas. Atsparumui užtikrinti reikalingi įsipareigojimai ir išlaidos, kuriuos reikia prisiimti trumpuoju laikotarpiu – kitaip kaina, kurią Sąjungai gali tekti mokėti, yra priklausomybė nuo kitų galingųjų valstybių.

7. Tarybos prašoma išnagrinėti būdus, kaip pagerinti ES kosmoso infrastruktūros stebėseną ir apsaugą ir užtikrinti jos atsparumą. Kosmoso infrastruktūrai vis dažniau kyla tiek atsitiktinė rizika, pvz., susidūrimai su kitais palydovais ar nuolaužomis, radijo dažnių tarpusavio trukdžiai, tiek tyčinės grėsmės, pavyzdžiui, išpuoliai orbitoje ar trukdžių kėlimas. Siekdami geriau apsaugoti kosmoso infrastruktūrą, galėtume kurti konkrečias technologijas ar naudinguosius krovinius, nuo pat naujų kosmoso sistemų koncepcijos ir per visą esamų kosmoso programos komponentų ir (arba) sistemų raidą ir gyvavimo ciklą taikyti saugumo, tvarumo ir prevencijos požiūrį, taip pat integruoti naujas technologijas. Šios papildomos užduotys padės labiau sustiprinti Europos pasiūlos konkurencingumą.
8. Naujų subjektų atsiradimas Europoje – „naujų kosmoso galimybių era“ – yra puiki galimybė siekiant mūsų pramonės konkurencingumo ir mūsų programų atsparumo ateityje. Remdamiesi visų pirma Komisijos darbu įgyvendinant iniciatyvą „CASSINI“, turėsime išnagrinėti, kaip kuo labiau padidinti šių naujų subjektų naujų technologijų, novatoriškų paslaugų ar produktų ir jų pramonės procesų potencialą ir ryžtingai juos integruoti į naujos infrastruktūros plėtojimą ir esamos infrastruktūros modernizavimą arba į naujų paslaugų kūrimą ir teikimą.

9. Įgyvendindama Kosmoso programą ES turi unikalių pasaulinio lygio kosmoso priemonių, kurios yra ypač veiksmingos. Turėtume išnagrinėti, kaip sustiprinti jų indėlį į saugumą ir gynybą, ir įvertinti poreikius ir sąlygas, susijusius su konkrečių paslaugų, kurioms būtų taikomi tinkami valdymo modeliai, kuriais atsižvelgiama į valstybių narių saugumo interesus, plėtojimu. Be to, pagal Tarybos sprendimą dėl bendrųjų veiksmų (sprendimas (BUSP) 2021/698) Taryba ir vyriausiasis įgaliotinis turi kompetenciją reaguoti į grėsmes ar išpuolius, nukreiptus prieš ES ypatingai svarbias kosmoso paslaugas. Grįžtamoji informacija apie šio sprendimo įgyvendinimą karo Ukrainoje kontekste gali paskatinti su šiuo sprendimu susijusius pokyčius siekiant pagerinti Sąjungos atsaką į didėjančias grėsmes ir užtikrinti glaudų koordinavimą su valstybėmis narėmis. Šiomis aplinkybėmis turime apsvarstyti šiuos probleminius klausimus, kad galėtume veiksmingai padėti rengti saugumui ir gynybai skirtą kosmoso strategiją.

Klausimas

Kokių priemonių turėtų imtis Sąjunga ir jos valstybės narės, kad padidintų ES kosmoso programos atsparumą ir užtikrintų pastarojo uždavinio suderinimą su konkurencingumo uždaviniais?